

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 2.8.2004
COM(2004) 533

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**Δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Ετήσια έκθεση 2003**

{SEC(2004) 1023}

Η παρούσα έκθεση αναφέρεται κατ'αρχήν στο χρονικό διάστημα μεταξύ Ιανουαρίου 2002 και Μαρτίου 2003.

Το 2002 ήταν το τελευταίο έτος εφαρμογής του πέμπτου προγράμματος πλαισίου έρευνας και ανάπτυξης ("ΠΠ5"). Το έτος αυτό σηματοδοτήθηκε επίσης από την επιτυχή και έγκαιρη ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων σχετικά με το έκτο πρόγραμμα πλαίσιο έρευνας (ΕΚ και Ευρατόμ) ("ΠΠ6"), τα ειδικά προγράμματα με τα οποία υλοποιείται το έκτο πρόγραμμα πλαίσιο, καθώς και τους αντίστοιχους κανόνες συμμετοχής και διάδοσης. Οι εξελίξεις αυτές ήταν προϊόν της άριστης συνεργασίας και συναίνεσης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής. Αξίζει να σημειωθεί ότι, για τις εκδοθείσες βάσει διαδικασίας συναπόφασης πράξεις που αφορούν το ΠΠ της ΕΚ και τους αντίστοιχους κανόνες συμμετοχής και διάδοσης, δεν χρειάστηκε να εφαρμοσθεί η διαδικασία συνεννόησης. Στην πραγματικότητα, οι "κανόνες", οι οποίοι για πρώτη φορά εκδόθηκαν με διαδικασία συναπόφασης, εγκρίθηκαν ήδη κατά την πρώτη ανάγνωση.

Αυτό διευκόλυνε κατά πολύ την έγκαιρη έναρξη εφαρμογής του προγράμματος πλαισίου. Μέχρι τα τέλη του 2002, η Επιτροπή εξέδωσε τα προγράμματα εργασίας για τα ειδικά προγράμματα και δημοσίευσε τις πρώτες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων.

Πρωτοφανής υπήρξε επίσης, από άποψη χρήσης, η πρόταση που υπέβαλε η Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 169 της συνθήκης ΕΚ. Το εν λόγω άρθρο προβλέπει δυνατότητα συμμετοχής της Κοινότητας σε προγράμματα έρευνας που αναλαμβάνει από κοινού μια ομάδα κρατών μελών, καθώς και στις διαχειριστικές δομές που δημιουργούνται για την εκτέλεση αυτών των προγραμμάτων. Στη διάρκεια του 2002, προσδιορίστηκαν διάφορα πιθανά θέματα προς εξέταση. Στο πλαίσιο του ΠΠ6, η Επιτροπή υπέβαλε επίσημη πρόταση, δυνάμει του άρθρου 169, σχετικά με τις ασθένειες που συνδέονται με τη φτώχεια (AIDS, ελονοσία, φυματίωση) στον αναπτυσσόμενο κόσμο. Η πρόταση αυτή εγκρίθηκε γρήγορα με διαδικασία συναπόφασης από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Και στην περίπτωση αυτή επίσης, ήταν έκδηλη η ευρεία συναίνεση μεταξύ των τριών ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων. Η πρώτη αυτή εφαρμογή στην πράξη του άρθρου 169 αποτελεί μια από τις βασικές καινοτομίες του ΠΠ6, με άμεσο αντίκτυπο στην υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας.

Ένα ενδιαφέρον νέο σημείο ήταν η μελέτη των βασικών τάσεων των εθνικών πολιτικών Ε&Α στην Ευρώπη. Η μελέτη αυτή κατέδειξε έναν κοινό προσανατολισμό προς ορισμένες προτεραιότητες και επιβεβαίωσε ότι η δημιουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου είναι απαραίτητη για την Ευρώπη ώστε να αποφευχθεί ο κατακερματισμός των ερευνητικών προσπάθειών της.

Πέραν των προαναφερόμενων ιδιαίτερα θετικών εξελίξεων σε σχέση με το έκτο πρόγραμμα πλαίσιο, κατεβλήθησαν σημαντικές προσπάθειες για την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας. Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Βαρκελώνης, οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων συμφώνησαν στο θέμα της αύξησης των επενδύσεων στην έρευνα και την ανάπτυξη, ως ποσοστού επί του ακαθάριστου εσωτερικού προϊόντος, από 1,9% το 2000 σε 3% περίπου έως το 2010. Η Επιτροπή άνοιξε έναν διάλογο σχετικά με τα ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπισθούν και τα πολιτικά μέτρα που απαιτούνται ώστε να επιτευχθεί ο στόχος της Βαρκελώνης.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Η υλοποίηση του έκτου προγράμματος πλαισίου προχωρά πλέον με σταθερά βήματα. Ο μεγάλος αριθμός υποβολής προτάσεων εκ μέρους της ερευνητικής κοινότητας στις πρώτες προσκλήσεις που προκηρύχθηκαν επιβεβαίωσε τον σημαντικό ρόλο της ερευνητικής κοινότητας στην προώθηση των ευρωπαϊκών ερευνητικών προσπαθειών.

Επιπλέον, η ενεργός υποστήριξη, εκ μέρους των κρατών μελών, του σχεδίου δράσης για τον στόχο του "3%" δίνει νέα ώθηση στις προσπάθειες που καταβάλλονται με σκοπό την αύξηση των ευρωπαϊκών δαπανών στην Ε&Α έως το 2010. Σε συνδυασμό με την "ανοικτή μέθοδο συντονισμού", θα αποτελέσουν ισχυρούς μοχλούς στήριξης αυτών των προσπαθειών.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Περισσότερες λεπτομέρειες περιλαμβάνονται στο Εγγραφο Εργασίας της Επιτροπής που συνοδεύει την παρούσα έκθεση. Για περισσότερες πληροφορίες, διατίθενται στο κοινό οι ακόλουθες πηγές πληροφοριών:

- Ετήσιες εκθέσεις παρακολούθησης: δημοσιεύονται ετησίως για το πρόγραμμα πλαίσιο και για κάθε ειδικό πρόγραμμα, και κάνουν συνθετικό και ανεξάρτητο απολογισμό της προόδου και της ποιότητας των δράσεων που αναλαμβάνονται κατ'εκτέλεση των προγραμμάτων.
- Εκθέσεις πενταετούς αξιολόγησης: δημοσιεύονται κάθε τέσσερα έτη για το πρόγραμμα πλαίσιο και για κάθε ειδικό πρόγραμμα, και κάνουν αναδρομική ανεξάρτητη αξιολόγηση της συνάφειας, της αποτελεσματικότητας, των αποτελεσμάτων και του αντικτύπου των προγραμμάτων ΕΤΑ της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τα πέντε προηγούμενα έτη.
- Ευρωπαϊκή έκθεση για τους δείκτες επιστήμης και τεχνολογίας: περιέχει περιγραφές, στατιστικά στοιχεία και λεπτομερείς αναλύσεις σχετικά με τις ευρωπαϊκές και εθνικές δραστηριότητες ΕΤΑ και το παγκόσμιο περιβάλλον τους.
- Έρευνα και Ανάπτυξη: Ετήσιες Στατιστικές (Eurostat): ετήσια έκδοση, η οποία περιέχει συγκρίσιμα διεθνή στατιστικά στοιχεία σχετικά με τους προϋπολογισμούς Ε&Α, τις δαπάνες Ε&Α, το προσωπικό Ε&Α και τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας στα κράτη μέλη, με ανάλυση ανά περιφέρεια.
- Στατιστικές Ε&Α και καινοτομίας στις υποψήφιες χώρες και τη Ρωσική Ομοσπονδία (Eurostat).
- Στατιστικές σχετικά με την Επιστήμη και την Τεχνολογία στην Ευρώπη: δημοσιεύεται ως μέρος της συλλογής "Πανόραμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης" (Eurostat).
- "Συνοπτικές στατιστικές" ("Statistics in focus"), θέμα Επιστήμη και Τεχνολογία (Eurostat).
- Τα ετήσια δημοσιονομικά έγγραφα της Επιτροπής: προσχέδιο προϋπολογισμού, προϋπολογισμός, ενοποιημένος λογαριασμός διαχείρισης και δημοσιονομικός ισολογισμός.
- Μελέτες και αναλύσεις δημοσιευόμενες στα πλαίσια των κοινοτικών προγραμμάτων ΕΤΑ, οι οποίες πραγματεύονται τα τυπικά θέματα των τομέων ΕΤΑ που αυτές καλύπτουν.

Τα περισσότερα από τα έγγραφα αυτά είναι διαθέσιμα ή είναι δυνατό να παραγγελθούν από τις σελίδες της Επιτροπής στο Διαδίκτυο:

- το γενικής φύσεως δικτυακό τόπο της Επιτροπής (EUROPA): <http://europa.eu.int/>
- το δικτυακό τόπο CORDIS που περιέχει πληροφορίες για το πρόγραμμα πλαίσιο ΕΤΑ: <http://www.cordis.lu>
- το δικτυακό τόπο της ΓΔ « Έρευνας » της Επιτροπής: <http://europa.eu.int/comm/research>
- το δικτυακό τόπο της ΓΔ « Κοινωνία της Πληροφορίας » της Επιτροπής: http://europa.eu.int/information_society/index_en.htm
- το δικτυακό τόπο της ΓΔ « Επιχειρήσεις » της Επιτροπής: <http://europa.eu.int/comm/dgs/enterprise/>
- το δικτυακό τόπο της ΓΔ « Ενέργεια και Μεταφορές » της Επιτροπής: http://europa.eu.int/comm/dgs/energy_transport/index.html
- το δικτυακό τόπο του « Κοινού Κέντρου Ερευνών » (ΚΚΕρ): <http://www.jrc.cec.eu.int/>
- το δικτυακό τόπο της EUROSTAT: <http://europa.eu.int/comm/eurostat>

Εξάλλου, στους ως άνω δικτυακούς τόπους -και ιδίως στο δικτυακό τόπο CORDIS που είναι αφιερωμένος στο πρόγραμμα πλαίσιο ΕΤΑ, στον δικτυακό τόπο της ΓΔ « Έρευνα » και στους δικτυακούς τόπους των άλλων αρμόδιων υπηρεσιών της Επιτροπής- διατίθενται εκτενείς πληροφορίες για τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το σύνολο των εγγράφων αναφοράς, τα κείμενα των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων και πολλές άλλες πληροφορίες, σύμφωνα με την πολιτική διαφάνειας και πληροφόρησης της Επιτροπής